

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

6. De temeritate in meditationis ingressu cauenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

qui in minimo infidelis est, ei maxima non credatur, hoc est, qui in eo quod suū est & à se requiritur, manum operi non admouet, huic velut otioso & vecordi, maiora gratiæ dona non addantur, & cui aliqua gratiæ dona sunt data, is eis ad laborare ad conseruationem debeat & augmentum, multumque omnino diligentia, multum conatus, naturæ obseruatio, ordo, methodus, & accuratio præceptionum facit: quippe quæ casu, temerè, neglectè, vel quasi fortuitò fiūt, proculdubio ni accedat aliud, longè minùs perfectæ, minùsque Deo grata sunt, quàm quæ ratione, prudenter, diligenter, destinatoque fiunt. quapropter vt gratiora & perfectiora sunt hæc, ita vel impetrande, vel conseruandæ, atque augendæ diuinæ liberalitati sunt longè aptiora.

Hoc est ergo in meditatione spectandum, vt, quoniam mentis operationem esse diximus, mente & ratione dirigatur. Nihil autem rationi conuenientius est, quàm vt in agendo caueatur temeritas, præsentia animi seruetur, sine certo sibi præfixo, quem ita in omnibus diligenter quæras, vt inuentum stabilias, nec tibi sinas eripi: quapropter si hæc tria de meditatione dixero, nempe quomodo ad eam accedatur, ad finem dirigatur, & in eo confirmetur, satisfacisse me argumento istius credam.

CAPVT VI.

De temeritate in meditationis accessu cauenda.

TRitissimum illud & per omnium ora volitans, sed pernecessarium est sancti Spiritus monitum: *Ante orationem prepara animam tuam, & noli esse quasi homo qui tentat Deum.* Enimvero nonne regiæ maiestatis parcus æstimator & iram meriti putabitur, egenus, sordidulus & rusticus, qui de rebus maximis & intricatissimis apud regem acturus, planè impræmeditatus veniet? tum verò si post pauca & balbutientia verba obmutescat, quis non illum à conspectu regis indignatione iustissima repellendum iudicet? tu verò carni & sanguini immerfam gerens mentem, qui æterna & ab omni materiæ contagione semora, coniectando & suspicando vix attingis, cuius indignissimæ vilitati vt in conspectum tæte maiestatis veniat, nullus vniquã satis esse possit apparatus, tu mihi ex abrupto, extemporaneus, ad Deum audacter irrumpas? cuius id oris, cuius frõtis fuerit? Cerrè D. Bernard. *serm. 26. de diuersis.* hanc ariditatis & hebetudinis mētis causam reddit, quòd minore reuerentia & sollicitudine ad orationem accedamus; eiq; morbo his verbis medicinam facit; *Quid aliud cogitare debet frater intrans ad orationem, quàm propheticum illud: Ingrediar in locum tabernaculi admirabilis vsque ad dõmum Dei: Omnino siquidẽ oportet nos orationis tempore curiam intrare caelestem, illam vtiq; curiam, in qua rex regum stellato sedet solio, circumdãte innumerabili & ineffabili beatorum spirituum exercitu.* Vnde & ipse qui vide-

Dan. 7. rat, quia maiorē numerum non inuenit, Millia, ait, millium ministrabat ei, & decies mille centena millia assidebant ei. Quanta ergo cum reuerentia, quanto timore, quanta humilitate accedere debet, à palude sua procedens & repens ranuncula vilis? Quàm tremendum, quàm supplex, quàm denique humilis & sollicitus, & toto intentus animo maiestati gloriae, in praesentia angelorum, in concilio iustorum & congregatione, assistere poterit miser homuncio! Et mox paucis interiectis ita concludit: Sic igitur oret qui orat, tamquam assumptus, & praesentatus ei qui sedet super excelsum thronum in Angelis qui minime ceciderunt, & eleuatum in hominibus, quos suscitauit de puluere inopes, & erexit de stercore pauperes: sic inquam, semetipsum consideret, & sic attendat, tamquam praesentatum Domini maiestatis, vt dicat cum Abraham, Loquar ad Dominum meum, cum sim puluis & cinis. Et quia tuo praecepto communitus, tua institutione formatus, id praesumo, Domine, fons pietatis. Bene sanè Bernarde, qui sanctae tuae deuotionis liquorem & ex illo fonte pietatis hauris, haustumque propinas: bibamus vtinam, atque intimas animi nostrae venas & sensa, demissus ille diuini numinis cultus & reuerentia in fideat.

Gen. 18.

Et verò in illis quae de Sanctorum gestis in statuuntur meditationibus & orationibus, non est vel tantillum à doctrina Sancti recedendum: suo enim loco docebimus, quomodo semper in eis coram Deo sit adstandum; id autem videtur addendum, vt praeter maiestatis diuinæ praesentiam, illi adiungamus eum de quo agitur Sanctum, in inferiore aliquo, sed tamē fulgentissimo throno coruscantem, gloria & multiplici honore circumdatum: non secus atque interdum hac in vita, si rege aliquo magnifice confidente, vnus aliquis è principum primoribus, in inferiore quidem subfello, sed tamen à ceteris segregato & honoratiore resideret, per hunc autem ad regem pateret accessus.

Ad haec quotiescumque res eas aggredimur, vnde fortunas, honorem, salutem nostram, aut nostrorum & reipublicae perdere existimamus, nec labori parcimus nec vigilijs, anxias de illarum tractatione & exitu curas gerimus, omnes animi & industriae nervos intendimus, si qua tandem feliciter & certius pro voto possint cedere. Videlicet rei grauitas, & inuoluta euoluendi cupiditas eò nos trahit. Si igitur hac eadem animi persuasione, ad orationem semper accesserimus, perfacile temeritatem omnem praecipitationemque fugiemus: esse autem ad humanos omnes casus maximi momenti orationem, nemo diffitetur, prolixumque foret si ad eius necessitatem, vtilitatem, dignitatem explanandam accederem. Vno id verbo satis sit, orationem, eam esse quae à nobis mala omnia possit auertere, bona verò impetrare, exornare, augere, atque in aeternum vsque conseruare, facereque, vt in terris vitam viuamus angelicam. quare cum de oratione fundenda cogitamus, credamus nos rem eam aggredi, qua maior nulla est, aut ad salutem nostram propius attinens, nobisque diem illum, fortassis extremum, horamque felicem diluxisse, qua nobis liceat in summi, oprimi atque amantissimi creatoris & redemptoris nostri amplexus rueri, osculis perfrui, auditu delectari, sapientiae fulgoribus illustrari: quod sanè si, vt est, ita feridè ipsi nobis obiecerimus, mira

quae

quædam in nostris animis, & cum sollicitudine curaque coniuncta innasceretur ad orationem alacritas.

His etiam consentaneum est, vt quando tanta vis, tanta dignitas est orationis, ac per eam diuinæ maiestatis throno sistimur, animum nostrum ante orationem omni vitio, omni que cupiditatis affectu expurgemus, omnem etiam perturbationem componamus; nec enim eiusmodi vlla fuligine afflatis, ad candorem lucis æternæ decet accedere: ponendæ etiam sunt rerum aliarum omnium, licet bonarum & ex officio agendarum, curæ omnes, & quidquid est anxium. nec enim vel in spiritu, vel in commotione, vel in igne, sed in spiritu tenuis auræ Do- 3 Reg. 19. minus, eique acceptissimum est, si cum ad eum accedimus, accedamus mēte penitus omni desiderio exuta, totamque se in eius arbitrium transfundente, eum solum ambiente & præter eum omnia despectante: *Quid enim mihi est in calo, & a Psal. 72. te quid volui super terram: Defecit caro mea, & cor meum: Deus cordis mei, & pars mea Deus in æternum. Mihi adherere Deo bonum est: ponere in Domino Deo spem meam, dicebatur cuius fortitudo, auxilium, & spes tota, solus erat Deus. Certè si toti & perfectè ab illo solo penderemus, si nusquam aliò respectarem improvidi, optimeque de ipsius liberalitate sentientes, nos vt lutum figulo, sic ipsi fingendos, refingendos, vtcumque libèret, non subtimidè, neque fictè, sed fidenter & iucèrè traderemus, o quàm mirabiles diuinæ ipsius largitatis experitemur effectus! nunc autem dum reculis nostris nimium tangimur, nimium angimur, dum timidæ & incertæ nostræ providentiæ fidimus, dum cupiditate variorum ambitiosa, plura quàm imbecilla mens ferat amplectimur; hæremus in extremis, & minutula nescio quæ consecrantes, orationis, qua nihil diuinius est, præstantiam degustare non possumus.*

Quin etiam præter ea quæ dicta sunt, ad temeritatem vitandam facit, si eam meditationi nostræ materiam seligimus, eumque nobis limitem ponimus, qui virium nostrarum modulum non excedat: quare ingenij sui modum, vitæque rationes nosse quisque debet, itemque quo maximè orationis genere vtiliter occupari possit, nec faciliè, nisi paulatim, & ex consilio, maiorisque progressus causa, longius audeat progredi. Sin autem libris opus est, eis vtatur, qui maximè ad naturam accommodatè, ordinatè dilucideque præcipiunt: quòd si ampullatos, grandia sonantes, & abs vsu peruulgato recedentes elegerit, experietur parum ex illis demeti, incertos fluctuare, in speciem blandientes non ita multum in recessu continere, & quamuis non vsquequaquere ieiandos, magno tamen esse iudicio reuoluendos, & non à quouis. Certè idia multa abundè superant, & tota B. Patris nostri vita factis edocet, quàm fuerit humilium, communiū & minime dubioium amator, eorum verò quæ his, vel sunt, vel videntur esse contraria, contemptor & auersator. Verum id sit obiter dictum ne quis altum sapiat, & supra captum aulat. Quæ verò in singulis præstantia sint, dicam sub finem prolegomenon.